

Praha dne 31. března 2023
Č. j.: MZP/2023/720/1830
Sp. zn.: ZN/MZP/2021/720/7
Vyřizuje: Ing. Jan Nohejl
Ing. Gabriela Bulková, MBA
Tel.: 267 122 475

E-mail: jan.nohejl@mzp.cz

Dle rozdělovníku

Věc: Metodické sdělení MŽP k zařazování odpadů a ohlášení zařízení podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech

Vážení,

Odbor odpadů Ministerstva životního prostředí Vám níže zasílá metodické sdělení, které se týká správného zařazování kovových odpadů podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, v platném znění (dále „zákon o odpadech“).

Hutě a slévárny patří podle zákona o odpadech mezi zařízení určená k nakládání s odpady, konkrétně zařízení k využití odpadu vymezená v příloze č. 4 k tomuto zákonu, která jsou provozována na základě výjimky podle § 21 odst. 3 zákona o odpadech.

Tato zařízení nemusí mít tedy povolení k provozu vydané krajským úřadem, ale jejich zahájení provozu musí být podle § 95 odst. 1 zákona ohlášeno prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP, formulář pro zařízení F_ODP_ZARIZENI_541_2020).

V příloze č. 4 bodě 3 zákona o odpadech jsou tato zařízení vymezena následovně:

3. Zařízení na výrobu kovů provozované v souladu s nejlepšími dostupnými technikami

Odpady, které smí být v zařízení zpracovány:

02 01 10	Kovové odpady (zejména ze zemědělství nebo lesnictví)
10 02 10	Okuje z válcování
12 01 01	Piliny a třísky železných kovů
12 01 02	Úlet železných kovů
12 01 03	Piliny a třísky neželezných kovů
12 01 04	Úlet neželezných kovů
12 01 17	Odpady z otryskávání
15 01 04	Kovové obaly
16 01 17	Železné kovy
16 01 18	Neželezné kovy
17 04 05	Železo a ocel

17 04 01	Měď, bronz, mosaz
17 04 02	Hliník
17 04 03	Olovo
17 04 04	Zinek
17 04 06	Cín
17 04 07	Směsné kovy
17 04 09*	Kovový odpad znečištěný nebezpečnými látkami
19 10 01	Železný a ocelový odpad
19 12 02	Železné kovy
19 12 03	Neželezné kovy
20 01 40	Kovy

Je zde uvedena **podmínka pro tato zařízení**: Maximální množství zpracovaných odpadů v kalendářním roce: 4 100 000 t pro železné kovy, 500 000 t pro neželezné kovy.

U zařízení, která mohla být provozována bez souhlasu podle předchozího zákona č. 185/2001 Sb., před účinností nového zákona o odpadech a dříve již ohlásila provoz zařízení pro nakládání s odpady dle § 14 odst. 2, požadujeme, aby s ohledem na odlišný rozsah nových informací nastaveného hlášení provedli provozovatelé nové ohlášení, tak aby bylo možné vést aktuální informace o zařízení v Registru zařízení zveřejňovaném MŽP.

Provozovatel zařízení podle § 21 odst. 3 zákona o odpadech je dále povinen ohlásit každou změnu údajů o zařízení. Ohlášení změn údajů se provádí na příslušném ISPOP formuláři F_ODP_ZARIZENI_541_2020. V souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpadech je provozovatel zařízení podle § 21 odst. 3 povinen ohlásit změnu údajů o zařízení vymezených vyhláškou ministerstva ještě před zahájením provozu na základě změněných údajů.

Podle zákona o odpadech v těchto zařízeních vymezených v bodě 3 přílohy č. 4 přestane být odpad odpadem v okamžiku zpracování do výrobku.

Provozovatel zařízení určeného pro nakládání s odpady je povinen vést evidenci odpadů (příjem převzatých odpadů, zpracování, produkce a předání odpadů, které vznikají v zařízení). V evidenci musí být uváděn správný druh a kategorie odpadu. Provozovatel zařízení je podle § 17 odst. 1 písm. b) bod 3 povinen ověřit správné zařazení odpadu podle druhu a kategorie.

V praxi vznikají kovové odpady společně s zpracovávajícími kovy při výrobě výlisků, odlitků, vyřezaných dílů, plechů apod. Tyto odpady byly doposud často chybně zařazovány jako odpady ze stavební a demoliční činnosti, což není správně a nejedná se o odpady ze skupiny 17 vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů).

V současné době rozšířená praxe, kdy jsou do zařízení na zpracování kovů přijímány veškeré kovové odpady jako odpady ze skupiny 17 podle Katalogu odpadů, je v nesouladu se zákonem

o odpadech a jak původci, kteří odpad zařazují, tak provozovatelé zařízení, kteří odpad, který nemá původ ve stavebnictví, pod těmito katalogovými čísly přijmou, se vystavují riziku případné sankce.

Při zařazování odpadu postupuje původce v souladu s § 6 zákona o odpadech a odpad zařadí podle kategorie odpadu (nebezpečný, ostatní) a podle druhu odpadu vymezeného dle vyhlášky č. 8/2021 Sb., Katalog odpadů.

V souladu s § 4 odst. 3 Katalogu odpadů, je nutné odpad zařadit dle odvětví, oboru a technologického procesu, ve kterém odpad vzniká.

Různé odpady ze zpracování, tváření a úpravy kovů doporučuje MŽP zařadit v souladu s postupem dle Katalogu odpadů pod podskupinu 12 01 (Odpady z tváření, z fyzikální a mechanické úpravy kovů a plastů) pod katalogová čísla:

12 01 01 piliny a třísky železných kovů (lze i větší kusy kovových výlisků, odřezů, plechy apod.);

12 01 03 piliny a třísky neželezných kovů, od roku 2025 se budou používat i podruhy odpadů (katalogová čísla) dle materiálu odpadu jako např. **12 01 03 01 měď, bronz a mosaz; 12 01 03 02 hliník** (piliny a třísky neželezných kovů); **12 01 03 03 olovo; 12 01 03 04 zinek a 12 01 03 06 cín.**

Nová 8-místná katalogová čísla (podruhy odpadu) pro některé kovové odpady byly zavedeny novým Katalogem odpadů (vyhláškou č. 8/2021 Sb.). V důvodové zprávě k vyhlášce je uvedeno:

„Zavedení nových poddruhů (odpady 12 01) sleduje stávající praxi, kdy s ohledem na následnou recyklaci jsou již mezi původci a zpracovateli předávány tyto odpady odděleně. Vzhledem k vhodnějšímu předávání podle jednotlivých kovů jsou odpady často nesprávně zařazovány do stavebních odpadů ve skupině 17, kde mají jednotlivé kovy své samostatné druhy odpadů. S ohledem na tuto zažitou praxi byla zvolena podoba posledního dvojčíslí tak, aby bylo stejné jako je u jednotlivých kovů ve skupině 17 04.“

Tedy praxe nesprávného zařazování kovů do skupiny 17 musí být povinnými subjekty napravena. Takovéto situace nastávají zejména u konkrétních neželezných kovů.

Dále v zařízeních přebírajících a upravujících různé kovové odpady vznikají odpady po úpravě, které by měly být zařazeny do **skupiny 19, podskupiny 19 12 Katalogu odpadů**. Jedná se např. o odpady:

19 12 02 železné kovy;

19 12 03 neželezné kovy, později lze použít i podruhy odpadů (katalogová čísla) dle materiálu odpadu jako např. **19 12 03 01 měď, bronz, mosaz; 19 12 03 02 hliník; 19 12 03 03 olovo; 19 12 03 04 zinek a 19 12 03 06 cín.**

Na základě výše uvedeného je potřeba, aby původci napravili zařazování svých odpadů a odběratelé, tj. provozovatelé zařízení k využití odpadů (hutě), toto správné zařazení akceptovali. S účinností nového zákona o odpadech je potřeba, aby tato **zařízení** (§ 21 odst.

3 zákona, dříve provozovaná zařízení podle § 14 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb.) **ohlásila svoji činnost a změnu a byl doplněn i výčet odpadů o další odpady, které mohou zpracovávat např. 12 01 01, 12 01 03, 19 12 02, 19 12 03, 20 01 40 a případně další odpady.**

V roce 2025 nebude nezbytné ohlásit rozšíření o poddruhy odpadů, protože vyhláška č. 8/2021 Sb. uvádí v § 5 odst. 5: „Poddruh odpadů se používá namísto druhu odpadu pro účely vedení průběžné evidence, ohlašování s výjimkou statistického zjišťování pro potřeby Českého statistického úřadu, informací o odpadu, základního popisu odpadu, osvědčení a výkazu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/852, hodnocení nebezpečných vlastností odpadu a požadavku odděleného soustředování. Pro ostatní účely je rozhodující příslušnost odpadu k druhu odpadu. Poddruh odpadu může být použit pro účely povolení provozu zařízení určeného pro nakládání s odpady.“

Pro účely přijetí poddruhu odpadu do zařízení tak bude dostačující, že zařízení může na základě ohlášení provozu nakládat se základním druhem odpadu.

S pozdravem

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.
ředitel odboru odpadů
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

AGMA, a.s.
Alfe Brno, s.r.o.
Almet, a.s.
Alucast, s.r.o.
ALUMETALL CZ s.r.o.
Aluminium Group, a.s.
ALW INDUSTRY, s.r.o.
AS-CASTING s.r.o.
Č.O.B. slévárna s.r.o.
ČKD Kutná Hora, a.s.
ČZ, a.s.
Ernst Bröer, spol. s r.o.
Ernst Leopold s.r.o.
EURAC Hradec s.r.o.
EUTIT, s.r.o.,
Explat s.r.o.
ELPREMO, spol. s r.o.
GIFF a.s.
Hamag, spol. s r.o.
IMT foundry s.r.o.
ING. MATAS - SLÉVÁRNA STRAŠICE, spol. s r.o.
Kdynium, a.s.
Kovolis Hedvikov, a.s.
Kovolit Česká, s.r.o.
KOVOLIT, a.s.
KOVOSVIT MAS Foundry, a.s.
KRÁLOVOPOLSKÁ SLÉVÁRNA, s.r.o.
METALURGIE Rumburk s.r.o.
METAZ Týnec a.s.
Metso Outotec Czech Republic s.r.o.
MHS tlakové lití s.r.o.
Moravia Tech, a.s.
MOTOR JIKOV Slévárna a.s.
Piston Rings Komarov s.r.o.
Povrly Copper Industries a.s.
Power cast – ORTMANN, s.r.o.
PROMET FOUNDRY a.s.
RKL Slévárna, s.r.o.

S+C Alfanametal s.r.o.
SD slévárny s.r.o.
Siemens s.r.o.
Slévárna a modelárna Nové Ransko, s.r.o.
Slévárna HEUNISCH Brno, s.r.o.
Slévárna hliníku, s.r.o.
Slévárna Chomutov, a.s.
Slévárna Kuřim, a.s.
Slévárna, spol. s r.o.
Slévárny Třinec, a.s.
Slovácké strojírny, a.s.
SLP, s.r.o.
Spojené slévárny, spol. s r.o.
TATRA METALURGIE a.s.
TOS - MET slévárna a.s.
TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.
UXA spol. s r.o.
VAG s.r.o.
VSP Group, a.s.
ŽĐAS, a.s.
Železářny Štěpánov, spol. s r.o.
Svaz sléváren České republiky
Česká slévárenská společnost, z.s.

Na vědomí:

Krajské úřady - Odbory životního prostředí a zemědělství;
Ředitelství České inspekce životního prostředí;
MŽP Odbory výkonu státní správy I - IX